

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نیمسال دوم ۹۷-۹۶
پایه سوم ورودی بهمن

مهر مدرسه

زمان: ۹۰ دقیقه
تاریخ: ۱۵
موضوع: ۷۰ دقیقه

نماینده امام معصوم اول	نماینده امام معصوم دوم	نماینده امام معصوم سوم
نماینده امام معصوم اول	نماینده امام معصوم دوم	نماینده امام معصوم سوم

کتابخانه:	۲۹۶۲/۱۹
تاریخ:	۱۳۹۷/۰۳/۳۱
موضوع:	عقاید استدلالی ۱
کتاب:	آموزش کلام اسلامی «سعدی مهر»
جلد اول:	از ابتدای کتاب تا ابتدای قدرت الهی (ص ۱۷-۲۲۷)

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد ملی: ..... مدرسه علمیه: ..... شهرستان: ..... استان: .....

۱- توحید احدی و توحید واحدی به ترتیب به چه معناست؟ ص ۷۵

- الف. نفی ترکیب - نفی اتحاد ☐
ب. نفی کثرت - نفی ترکیب ☐
ج. نفی تعدد - نفی ترکیب ☐
د. نفی ترکیب - نفی تعدد ☒

۲- سر تقارن وصف قهاریت خداوند با صفت وحدانیت در برخی آیات قرآن چیست؟ ص ۸۸

- الف. نفی مطلق شریک از خداوند ☐
ب. تأکید بر نفی ترکیب ذات ☐
ج. تأکید بر قادر مطلق بودن ☐
د. تأکید بر وحدت حقیقی ☒

۳- از نظر مؤلف آیه شریفه «لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا» (انبیاء: ۲۲) بیانگر کدام یک از اقسام توحید است؟ ص ۱۱۷ و ۱۱۸

- الف. ذاتی ☐
ب. افعالی ☐
ج. ربوبی ☒
د. الوهی ☐

۴- منظور از علم در عبارت «و الإحکام دلیل العلم» کدام علم است؟ ص ۲۱۸

- الف. علم الهی پس از ایجاد ☐
ب. علم الهی قبل از ایجاد ☒
ج. علم فعلی ☐
د. علم ذاتی ☐

۵- اگر اعتقاد به وجود خداوند فطری است، وجود افراد ملحد و شکاک نسبت به خداوند چه توجیهی دارد؟ ص ۳۶ - ۲ نمره

جواب: گاه بعضی از مردم بدیهی ترین امور را انکار می کنند و یا در آن تردید می نمایند. لذا بدیهی بودن یک قضیه با این واقعیت که گروهی با آن مخالفت می کنند و یا در درستی آن شک می کنند، منافاتی ندارد. پس بنابر تفسیر اول و دوم فطری بودن خدایابی منافاتی با وجود برخی ملحدان و شکاکان ندارد. بر اساس تفسیر سوم و چهارم نیز هر چند انسان معرفتی پیشینی یا حضوری نسبت به خدا دارد اما به دلیل انس و الفتی که با جهان طبیعت می گیرد توجه خویش را نسبت به آن معرفت از دست می دهد. مثل بیماری که بر اثر شنیدن خبری بسیار خوشایند، درد شدید خود را فراموش می کند.

۶- ملازمه میان «وجود پدیده منظم» و «وجود ناظم باشعور» را به روش عقلی ثابت کنید. ص ۴۵ - ۲ نمره

جواب: بر اساس قانون علیت، نه تنها وجود معلول از وجود علت حکایت می کند، بلکه ویژگی های معلول نیز بیانگر اوصاف علت است. بر این اساس، عقل آدمی با توجه به قانون علیت، حکم می کند که پدیده منظم نه تنها علتی دارد، بلکه علت آن باید موجودی باشعور حکیم و مدبر باشد، زیرا اجزای یک مجموعه منظم باید به ترتیب خاصی در کنار هم قرار گیرند تا بتوانند با هماهنگی هدف مطلوب را تأمین کنند و بدیهی است که این ترتیب خاص باید بر اساس طرح مدبرانه ای انجام پذیرد. چرا که در موارد بسیاری، تعداد حالت های تألیفی محتمل بسیار زیاد است و گزینش یکی از این حالت ها، بدون دخالت شعور و آگاهی ممکن نیست.

۷- وحدانیت خداوند را به واسطه دلیل تمناع اثبات نمایید. ص ۸۱ - ۲ نمره

جواب: هرگاه دو خدا فرض شود، با سه احتمال روبه رو خواهیم بود:

- تنها یکی از آن دو می تواند از تحقق اراده دیگری جلوگیری کند، ولی دیگری قادر به چنین کاری نیست. در این صورت روشن است که خدای حقیقی همان اولی است و دومی به دلیل مغلوب بودن اراده اش، نمی تواند خدا باشد.
- هر دو می توانند از تحقق اراده دیگری جلوگیری کنند. ۳. هیچ کدام نمی توانند از تحقق اراده دیگری جلوگیری کنند.
- دو احتمال اخیر نیز به نوعی با فرض وجود دو خداوند، سازگار نیست؛ زیرا احتمال دوم، مستلزم مغلوب شدن اراده خدایان مفروض و احتمال سوم مقتضی عجز و ناتوانی آن ها از غلبه بر دیگری است و این دو معنا یعنی مغلوب شدن اراده و عجز از غلبه بر دیگری، با وجوب وجود منافات دارد. پس فرض تعدد خدایان باطل است.

۸- قول اشاعره مبنی بر «زیادت صفات بر ذات و قدیم بودن صفات» را توضیح دهید و آن را نقد نمایید. ص ۹۵ - ۲ نمره

جواب: بر اساس این قول، صفات ذاتی خداوند، مانند برخی صفات مخلوقاتش با ذات او مغایرند و تنها تفاوت آن‌ها با صفات مخلوقات در این است که اوصاف ذاتی الهی قدیمند.

نقد: عمده‌ترین اشکال این نشریه آن است که قول به تغایر صفات قدیم و ازلی خداوند با ذات او، مستلزم پذیرش چند موجود ازلی و قدیم است و این شرک است. اشاعره به قدمای ثمانیه اعتقاد دارند. از طرفی لازمه نظریه اشاعره آن است که خداوند در کمالاتش محتاج و نیازمند امری و رای ذات خود باشد و این با غنای مطلق خداوند نمی‌سازد.

۹- برهان فیض و هدایت که از دلایل عقلی قرآن بر توحید است را بنویسید. ص ۱۵۳ و ۱۵۴ - ۲ نمره

جواب: چکیده استدلال قرآنی آن است که اگر خدایان متعددی با اوصافی همچون قدرت و حکمت وجود داشته باشند، هر آینه هر کدام برای شناساندن خود به مردم و دعوت آنان پیامبرانی را می‌فرستادند، در حالی که همه پیامبرانی که در طول تاریخ برانگیخته شده‌اند، مردم را تنها به سوی خدای واحد و یکتا فراخوانده‌اند. پس معلوم می‌شود که خدایان دیگری غیر از خداوند یکتا وجود ندارد.

۱۰- حد نصاب توحید نظری، که برای مسلمان بودن شخص لازم است، چیست؟ ص ۱۶۲ - ۱ نمره

جواب: حد نصاب توحید نظری: توحید ذاتی، توحید در خالقیت، توحید در ربوبیت، توحید در تشریع و توحید در الوهیت

۱۱- به روش استدلال عقلی ثابت کنید که خداوند واجد همه اوصاف کمالی است. ص ۲۰۳ - ۲ نمره

جواب: مقدمه ۱. صفاتی مثل علم، قدرت، اراده و... از صفات کمالند.

مقدمه ۲. موجود از آن جهت که موجود است می‌تواند واجد این صفات شود.

مقدمه ۳. حق تعالی وجود محض است و ماهیت به معنی حد وجودی ندارد و اتصاف خداوند به این اوصاف کمالی، امری ممکن است.

مقدمه ۴. هر وصفی که برای واجب الوجود، ممکن باشد، به نحو ضروری برای او ثابت است.

نتیجه: ثابت می‌شود که خداوند بالضرورة دارای همه صفات کمالی است.